

Spis treści

WSTĘP	15
<i>Część I WYBRANE PROBLEMY NAUKI O ZARZĄDZANIU</i>	
<i>Rozdział 1</i>	
<i>Anna Ksykiewicz-Dorota</i>	
PODSYSTEM PIELĘGNIARSTWA	21
1.1. System ochrony zdrowia i podsystem pielęgniarstwa	21
1.2. Oddziaływanie wybranych koncepcji polityki zdrowotnej i zarządzania opieką na zmiany w podsystemie pielęgniarstwa . . .	24
<i>Anna Piątek</i>	
1.3. Misja, funkcje i cele podsystemu pielęgniarstwa	28
<i>Rozdział 2</i>	
<i>Grażyna Rogala-Pawelczyk</i>	
ZARZĄDZANIE – NAUKA I PRAKTYKA	35
2.1. Zarządzanie – zmiany w teorii i praktyce	35
2.2. Istota współczesnego zarządzania	50
2.3. Etyka zarządzania	56
<i>Rozdział 3</i>	
<i>Grażyna Rogala-Pawelczyk</i>	
FUNKCJE KIEROWNICZE	61
3.1. Definicja i istota kierowania zespołami pielęgniarskimi	61
3.2. Planowanie: definicje, istota, zasady, wymiary	64
3.2.1. Planowanie przyszłości w warunkach niepewności organizacyjnej	67
3.2.2. Przyczyny niepowodzeń w planowaniu	68
3.3. Organizowanie	69
3.4. Motywowanie	70
3.4.1. Techniki i narzędzia wpływu na pracowników	76
3.5. Kontrolowanie – istota, proces, zadania i rodzaje	80
3.6. Kierowanie przez delegowanie uprawnień	87

Rozdział 4

Grażyna Rogala-Pawelczyk

PROCES DECYZYJNY	93
4.1. Istota podejmowania decyzji, typy decyzji	93
4.2. Różne modele podejmowania decyzji	98
4.3. Metoda pozytywnej niepewności w podejmowaniu decyzji w okresie przekształceń systemu opieki zdrowotnej	103
4.4. Decentralizacja podejmowania decyzji kierowniczych. Delegowanie uprawnień decyzyjnych na pielęgniarskich stanowiskach pracy	107
4.5. Zalety i wady grupowego podejmowania decyzji	110

Rozdział 5

Grażyna Rogala-Pawelczyk, Ewa Stychno

STYLE ZARZĄDZANIA	113
5.1. Ewolucja stylów zarządzania	113
5.2. Rodzaje stylów zarządzania	115
5.3. Uwarunkowania stylów zarządzania	120
5.4. Styl zarządzania a szczebel w hierarchii organizacyjnej podsystemu pielęgniarstwa	123
5.5. Znaczenie stylu zarządzania dla funkcjonowania organizacji	124
5.6. Styl kierowania a istota i cechy przywództwa współczesnego menedżera	126

Rozdział 6

Anna Ksykiewicz-Dorota

ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE	131
6.1. Proces zarządzania strategicznego	131
6.2. Budowa strategii	134
6.3. Wybrane metody analizy strategicznej	138
6.4. Alternatywne strategie dla systemu ochrony zdrowia i podsystemu pielęgniarstwa	144
6.5. Zarządzanie operacyjne. Wzajemne relacje i różnice między zarządzaniem strategicznym a operacyjnym	151
6.6. Specyfika zarządzania operacyjnego w opiece zdrowotnej i pielęgniarstwie	153

Rozdział 7

Anna Ksykiewicz-Dorota

MARKETING USŁUG ZDROWOTNYCH	157
7.1. Istota marketingu świadczeń zdrowotnych	157
7.2. Analiza i badanie rynku	159

- 7.3. Cztery podstawowe etapy w rozwoju zarządzania organizacjami . . . 163
 7.4. Segmentacja rynku usług zdrowotnych 166
 7.5. Marketing-mix dla świadczeń pielęgniarских 168

Rozdział 8

*Anna Ksykiewicz-Dorota***ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI 173**

- 8.1. Znaczenie zasobów ludzkich w organizacji 173
 8.2. Istota i cechy szczególne zasobów ludzkich w systemach
 zdrowotnych 175
 8.3. Planowanie zasobów ludzkich w organizacji, zakres i etapy 178

Rozdział 9

*Anna Ksykiewicz-Dorota***PLANOWANIE ZAPOTRZEBOWANIA NA OPIEKĘ
PIELĘGNIARSKĄ 183**

- 9.1. Potrzeby zdrowotne i zapotrzebowanie na opiekę a planowanie
 obsad pielęgniarских 183
 9.2. Weryfikacja i dostosowanie metod „*Patient Classification System*”
 do warunków organizacyjnych krajowych szpitali 185
 9.3. Metody klasyfikacji pacjentów w planowaniu obsad pielęgniarских
 i położniczych na oddziałach o różnym profilu 189
 9.3.1. Oddziały zabiegowe i zachowawcze 190
 9.3.2. Oddziały intensywnej opieki medycznej (OIOM) 191
 9.3.3. Ośrodki sztucznej nerki 192
 9.3.4. Sale porodowe – kobiety rodzące siłami natury 193
 9.3.5. Oddziały położniczo-noworodkowe – kryteria opieki dla
 położnic 196
 9.3.6. Oddziały położniczo-noworodkowe – kryteria opieki dla
 noworodków 197

Anna Piątek

- 9.4. Planowanie kadr pielęgniarских w podstawowej opiece zdrowotnej 201

Rozdział 10

*Anna Piątek, Kinga Kulczycka***NABÓR I DOBÓR PRACOWNIKÓW 207**

- 10.1. Nabór pracowników w zarządzaniu zasobami ludzkimi
 w organizacji 207
 10.2. Dobór pracowników. Standardowy proces selekcji 212
 10.3. Dobór kandydatów na pielęgniarские stanowiska pracy 216
 10.4. Utrzymanie zasobów ludzkich w organizacji 218

Rozdział 11

Lidia Sierpińska

ADAPTACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	221
11.1. Pojęcie adaptacji społecznej i zawodowej	221
11.2. Czynniki warunkujące adaptację społeczno-zawodową pielęgniarek	223
11.3. Ramowy program adaptacji społeczno-zawodowej pielęgniarek	226
11.4. Uwarunkowania kultury organizacji	229
11.5. Wpływ kultury organizacji na pracę zespołów pielęgniarstkich	234
11.6. Kultura organizacji a kształtowanie wizerunku profesji pielęgniarek i położnych	236

Rozdział 12

Maria Kosińska

DOSKONALENIE ZAWODOWE	239
12.1. Znaczenie doskonalenia zawodowego dla rozwoju organizacji	239
12.2. System kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych	241
12.3. Organizacja doskonalenia zawodowego w zakładzie	242
12.4. Metody stosowane w zakładowym doskonaleniu zawodowym	246
12.5. Ocenianie, ewaluacja doskonalenia zawodowego	250
12.6. Ścieżka kariery zawodowej	251

Rozdział 13

Anna Ksykiewicz-Dorota

SYSTEM OCEN PRACOWNICZYCH	257
13.1. Elementy systemu oceniania	257
13.2. Rodzaje ocen	259
13.3. Sposoby oceniania	260
13.4. Czynniki zniekształcające wyniki oceny	261
13.5. Kryteria oceny pracy na pielęgniarstkich stanowiskach wykonawczych i kierowniczych	263

Rozdział 14

Anna Ksykiewicz-Dorota

PROJEKTOWANIE PIELĘGNIARSTKICH STANOWISK KIEROWNICZYCH	269
14.1. Podstawowe podejścia koncepcyjne do problematyki stanowisk pracy	269
14.2. Zakres odpowiedzialności, obowiązków i uprawnień na pielęgniarskich stanowiskach kierowniczych	280
14.3. Zasady formułowania zadań na stanowiskach pracy	292

Lidia Sierpińska

14.4. Proces komunikowania na stanowiskach pracy	295
--	-----

Rozdział 15

Anna Piątek

ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ	303
15.1. Jakość – pojęcia podstawowe	303
15.2. System zapewniania jakości	305
15.3. Geneza zarządzania jakością	306
15.4. Kompleksowe zarządzanie jakością (TQM).	308
15.5. Współczesne podejście do jakości w ochronie zdrowia i pielęgniarstwie	312
15.5.1. Zarządzanie jakością w opiece zdrowotnej.	312
15.5.2. Jakość w pielęgniarstwie.	317
15.6. Standardy w zarządzaniu opieką pielęgniarską	324

Rozdział 16

Helena Lenartowicz

DOSKONALENIE ORGANIZACJI, ZMIANA, KONFLIKT	329
16.1. Wprowadzenie	329
16.2. Doskonalenie organizacji.	331
16.3. Zmiana, rodzaje zmian.	333
16.4. Źródła zmian.	335
16.5. Podstawowe zasady przeprowadzania zmian	335
16.6. Proces zmian.	342
16.7. Strategie wprowadzania zmian	345
16.8. Rzecznik zmiany	347
<i>Anna Rak</i>	
16.9. Kierowanie konfliktem	348

Rozdział 17

Anna Ksykiewicz-Dorota

USPRAWNIANIE PRACY W OCHRONIE ZDROWIA I PODSYSTEMIE PIELĘGNIARSTWA.	359
17.1. Metodyka postępowania organizatorskiego w rozwiązywaniu problemów i usprawnianiu pracy	360
17.1.1. Główne podejścia metodyczne w usprawnianiu pracy	365
17.1.2. Metody i techniki organizatorskie a metody i techniki zarządzania	368

Anna Piątek

17.2. Badanie metod	372
17.2.1. Powstanie i rozwój badania metod pracy	372
17.2.2. Schemat badania metod pracy	373
17.2.3. Techniki badania metod pracy	374
17.2.4. Zastosowanie badania metod w usprawnianiu pracy na stanowiskach pielęgniarstkich	383

Anna Piątek

17.3. Techniki heurystyczne	391
17.3.1. Zapotrzebowanie na innowacje w okresie przekształceń systemowych	391
17.3.2. Czynniki sprzyjające rozwijaniu zdolności twórczych	392
17.3.3. Proces rozwiązywania problemów	394
17.3.4. Techniki heurystyczne, rodzaje, istota, zastosowanie	395

Anna Ksykiewicz-Dorota

17.4. Mierzenie i normowanie pracy	401
17.4.1. Techniki mierzenia czasu pracy	401
17.4.2. Normowanie pracy	406

Grażyna Iwanowicz-Palus

17.5. Wartościowanie pracy	410
17.5.1. Istota wartościowania pracy	410
17.5.2. Metody wartościowania pracy	410
17.5.3. Wartościowanie pracy metodą UMEWAP-2000	413

Rozdział 18**Anna Ksykiewicz-Dorota****ERGONOMICZNA ANALIZA PRACY 421**

18.1. Ergonomia, podstawowe definicje, istota, zakres, podział	421
18.2. Metody pomiaru stopnia obciążenia pracą fizyczną	424
18.2.1. Istota pracy fizycznej	424
18.2.1.1. Metody oceny wysiłku dynamicznego i jego pomiar na pielęgniarstkich stanowiskach pracy	426
18.2.1.2. Metody oceny wysiłku statycznego i jego pomiar na pielęgniarstkich stanowiskach pracy	432
18.3. Analiza obciążenia psychicznego na pielęgniarstkich stanowiskach	434

Genowefa Gawęł

18.4. Obciążenie na pielęgniarstkich stanowiskach wynikające z narażenia na czynniki środowiska pracy	439
--	-----

Genowefa Gawęł

18.5. Rytmu biologiczne i ich wpływ na aktywność fizyczną i umysłową	447
18.5.1. Rytmu biologiczne	447
18.5.2. Wydolność a praca zmianowa pielęgniarek i położnych	450
18.5.3. Wpływ rytmów biologicznych na planowanie czasu pracy	455

Genowefa Gawęł

- 18.6. Zmęczenie, przerwy w pracy na różnych stanowiskach
w podsystemie pielęgniarstwa 458

Część II EKONOMIKA, FINANSE W OCHRONIE ZDROWIA*Rozdział 19***Leszek Grochowski****MODELE FINANSOWANIA OPIEKI ZDROWOTNEJ 467**

- 19.1. Modele systemów zdrowotnych jako pochodna polityki
zdrowotnej danego kraju. 467
- 19.2. Ewolucja dotychczasowych modeli i zmiana sposobów
ich finansowania 470
- 19.3. Współpłacenie pacjentów w ochronie zdrowia w krajach
zachodnich i państwach Europy centralnej i wschodniej. 476
- 19.4. Finansowanie opieki zdrowotnej w Polsce 480

*Rozdział 20***Ludmiła Waszkiewicz****PLANOWANIE, BUDŻETOWANIE, MONITORING
USŁUG ZDROWOTNYCH 485**

- 20.1. Wyjaśnienie podstawowych pojęć z zakresu ekonomiki zdrowia . 486
- 20.1.1. Mechanizm rynkowy 487
- 20.1.2. Rachunek kosztów. 490
- 20.2. Finanse publiczne 492
- 20.3. Założenia budżetu publicznego. 497
- 20.4. Dochody i wydatki budżetowe 501
- 20.4.1. Dochody budżetowe państwa 501
- 20.4.2. Wydatki budżetowe państwa 502
- 20.4.3. Dochody i wydatki gminy 507
- 20.4.4. Dochody i wydatki powiatu 511
- 20.4.5. Dochody i wydatki miast na prawach powiatu 511
- 20.4.6. Dochody i wydatki województw 512
- 20.5. Rachunek kosztów w zakładach opieki zdrowotnej. 514
- 20.5.1. Podstawowe pojęcia 514

Izabela Witczak

- 20.6. Opracowanie budżetu dla wybranej jednostki organizacyjnej. . . 519
- 20.6.1. Budżet jako część planu strategicznego zakładu opieki
zdrowotnej 519
- 20.6.2. Funkcja kontrolna budżetowania 521
- 20.6.3. Etapy opracowania budżetu 522
- 20.6.4. Źródła przychodów budżetowych 523

Izabela Witczak

20.7. Opracowanie budżetu na opiekę pielęgniarzką w wybranej jednostce organizacyjnej 524

Izabela Witczak

20.8. Nadzór nad realizacją budżetu 528

Rozdział 21

Ludmiła Waszkiewicz

WYBRANE ANALIZY FINANSOWE I EKONOMICZNE . . 535

21.1. Wady i zalety różnych form finansowania opieki zdrowotnej . . 535

21.1.1. Finansowanie podstawowej opieki zdrowotnej. 537

21.1.2. Finansowanie opieki szpitalnej 538

21.2. Analiza ekonomiczna i analiza finansowa 542

PIŚMIENNICTWO 547

SPIS RYCIN 559

SPIS TABEL 561

INDEKS 563